

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2014. gada 12. martā *

Direktīva 2004/38/EK — LESD 21. panta 1. punkts — Tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā — Tiesību subjekti — Trešās valsts valstspiederīgā, kas ir Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, tiesības uzturēties dalībvalstī, kuras pilsonība ir šim pilsonim — Savienības pilsoņa atgriešanās šajā dalībvalstī pēc īslaicīgas uzturēšanās citā dalībvalstī

Lieta C-456/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Raad van State* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 5. oktobrī un kas Tiesā registrēts 2012. gada 10. oktobrī, tiesvedībā

O.

pret

Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel,

un

Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel

pret

B.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], priekšsēdētāja vietnieks K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un K.G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], tiesneši Dž. Arestis [*G. Arestis*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], E. Levits, A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], D. Švābi [*D. Šváby*], M. Bergere [*M. Berger*], A. Prehala [*A. Prechal*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 25. jūnija tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- O. k-ga vārdā – *J. Canales* un *J. van Bennekom*, *advocaten*,
- B. k-ga vārdā – *C. Chen*, *F. Verbaas* un *M. van Zantvoort*, *advocaten*,
- Nīderlandes valdības vārdā – *M. de Ree*, *C. Schillemans* un *C. Wissels*, pārstāves,
- Beļģijas valdības vārdā – *T. Materne* un *C. Pochet*, pārstāvji,
- Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek* un *J. Vlácil*, pārstāvji,
- Dānijas valdības vārdā – *V. Pasternak Jørgensen* un *M. Wolff*, pārstāves,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *A. Wiedmann*, pārstāvji,
- Igaunijas valdības vārdā – *M. Linntam* un *N. Grünberg*, pārstāves,
- Polijas valdības vārdā – *K. Pawłowska*, kā arī *M. Szpunar*, *B. Majczyna* un *M. Arciszewski*, pārstāvji,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *L. Christie*, pārstāvis, kam palīdz *G. Facenna*, *barrister*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *C. Tufvesson* un *G. Wils*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2013. gada 12. decembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV L 158, 77. lpp., un grozījumi – OV L 229, 35. lpp., un OV 2005, L 197, 34. lpp.), kā arī LESD 21. panta 1. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts divos strīdos attiecīgi starp O. k-gu un *Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel* (imigrācijas, integrācijas un patvēruma ministrs, turpmāk tekstā – “*Minister*”) un pēdējo minēto un B. k-gu par lēmumiem, ar kuriem ir atteikts viņiem izsniegt izziņu, kas apliecina viņu kā Eiropas Savienības pilsoņa ģimenes locekļu likumīgu uzturēšanos Nīderlandē.

Atbilstošās tiesību normas

Direktīva 2004/38

- 3 Direktīvas 2004/38 1. pantā “Priekšmets” ir noteikts:

“Šajā direktīvā ir noteikti:

- a) nosacījumi, kas reglamentē Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu īstenotās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā;

[..].”

4 Minētās direktīvas 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā direktīvā:

1) “Savienības pilsonis” ir ikviena persona, kurai ir kādas dalībvalsts valstiskā piederība [pilsonība];

2) “ģimenes loceklis” ir:

a) laulātais;

[..]

3) “uzņēmēja dalībvalsts” ir dalībvalsts, uz kuru pārceļas Savienības pilsonis, lai īstenotu savas brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības.”

5 Šīs pašas direktīvas 3. panta ar nosaukumu “Saņēmēji” [“Tiesību subjekti”] 1. punktā ir paredzēts:

“Šo direktīvu piemēro visiem Savienības pilsoņiem, kas pārceļas uz dzīvi vai uzturas dalībvalstī, kurai tie nav valstiski piederīgi [pilsoņi], un viņu ģimenes locekļiem atbilstīgi 2. panta 2. punkta definīcijai, kuri tos pavada vai pārceļas kopā ar tiem.”

6 Saskaņā ar Direktīvas 2004/38 6. pantu:

“1. Savienības pilsoņiem ir tiesības uzturēties citas dalībvalsts teritorijā uz laiku līdz trim mēnešiem [..]

2. Šā panta 1. punkta noteikumi attiecas arī uz ģimenes locekļiem, kam ir derīga pase un kas nav nevienas dalībvalsts valstspiederīgie [pilsoņi], bet pavada Savienības pilsoni vai ieceļo kopā ar viņu.”

7 Minētās direktīvas 7. panta 1. un 2. punkts ir formulēti šādi:

“1. Visiem Savienības pilsoņiem ir tiesības uzturēties citas dalībvalsts teritorijā ilgāk nekā trīs mēnešus, ja:

a) viņi ir darba ņēmēji vai pašnodarbinātas personas uzņēmējā dalībvalstī; vai arī

b) viņu līdzekļi ir pietiekami viņiem pašiem un viņu ģimenes locekļiem, lai nekļūtu par uzņēmējas dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmas slogu uzturēšanās laikā, un viņiem ir visaptverošs veselības apdrošināšanas segums uzņēmējā dalībvalstī; vai arī

c)

— viņi ir reģistrēti privātā vai sabiedriskā iestādē, ko kreditē vai finansē uzņēmēja dalībvalsts, pamatojoties uz saviem tiesību aktiem vai administratīvo praksi, lai apmeklētu mācības, tostarp arodmācības, un

— viņiem ir visaptverošs veselības apdrošināšanas segums uzņēmējā dalībvalstī un viņi, iesniedzot deklarāciju vai pēc savas izvēles izmantojot līdzvērtīgus paņēmienus, pierāda attiecīgajai valsts iestādei, ka viņu līdzekļi ir pietiekami viņiem pašiem un viņu ģimenes locekļiem un ka viņi nekļūs par uzņēmējas dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmas slogu uzturēšanās laikā; vai arī

d) viņi ir ģimenes locekļi, kas pavada Savienības pilsoni vai ieceļo kopā ar Savienības pilsoni, kurš atbilst a), b) vai c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem.

2. Uzturēšanās tiesības, kas noteiktas 1. punktā, tiek attiecinātas arī uz ģimenes locekļiem, kas nav nevienas dalībvalsts pilsoņi, bet pavadā Savienības pilsoni uzņēmējā dalībvalstī vai ieceļo kopā ar viņu, ja šis Savienības pilsonis atbilst 1. punkta a), b) vai c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem.”

8 Šīs paša direktīvas 10. panta 1. punktā ir noteikts:

“To Savienības pilsoņa ģimenes locekļu uzturēšanās tiesības, kuri nav nevienas dalībvalsts valstspiederīgie [pilsoņi], apstiprina, ne vēlāk kā sešus mēnešus no pieteikuma saņemšanas dienas izsniedzot dokumentu, ko sauc par “Savienības pilsoņa ģimenes locekļa uzturēšanās atļauju”. Apstiprinājumu par pieteikšanos uzturēšanās atļaujas saņemšanai izsniedz uzreiz.”

9 Saskaņā ar Direktīvas 2004/38 16. panta 1. punkta pirmo teikumu “Savienības pilsoņiem, kas likumīgi un nepārtraukti ir uzturējušies uzņēmējā dalībvalstī piecus gadus, ir tiesības pastāvīgi uzturēties šajā valstī”. Tā paša panta 2. punktā ir noteikts, ka “šā panta 1. punkts attiecas arī uz ģimenes locekļiem, kas nav nevienas dalībvalsts valstspiederīgie [pilsoņi] un ir kopā ar Savienības pilsoni likumīgi un nepārtraukti uzturējušies uzņēmējā dalībvalstī piecus gadus”.

Nīderlandes tiesības

10 Ar 2000. gada 23. novembra Ārvalstnieku likumu (*Vreemdelingenwet; Stb. 2000, Nr. 495*) un 2000. gada Lēmumu par ārvalstniekiem (*Vreemdelingenbesluit 2000, Stb. 2000, Nr. 497*) Direktīvas 2004/38 normas tika transponētas Nīderlandes tiesībās.

11 Ārvalstnieku likuma 1. pantā ir noteikts:

“Šajā likumā un uz tā balstītajās normās jēdzieni tiek lietoti šādā nozīmē:

[..]

e. Kopienas pilsoņi:

1° Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņi, kas saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu ir tiesīgi iebrukt citas dalībvalsts teritorijā un uzturēties tajā;

2° 1. punktā paredzēto personu ģimenes locekļi, kas ir trešās valsts pilsoņi un kas atbilstoši lēmumam, kurš ir pieņemts, izpildot Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, ir tiesīgi iebrukt dalībvalsts teritorijā un uzturēties tajā;

[..].”

12 Minētā likuma 8. pantā ir noteikts:

“Ārvalstniekam ir tiesības regulāri uzturēties Nīderlandē tikai tad, ja:

[..]

e. viņš ir Kopienas pilsonis, ciktāl viņš uzturas Nīderlandē saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas ir pieņemts atbilstoši Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam vai Līgumam par Eiropas Ekonomikas zonu; [..].”

13 Saskaņā ar šī paša likuma 9. panta 1. punktu *Minister* ārvalstniekam, kas saskaņā ar Savienības tiesībām Nīderlandes teritorijā uzturas likumīgi, izsniedz dokumentu, kurā ir norādīta viņa uzturēšanās likumība (turpmāk tekstā – “uzturēšanās dokuments”).

Pamattiesvedību rašanās fakti un prejudiciālie jautājumi

O. k-ga situācija

- 14 O. k-gs, kas ir Nigērijas pilsonis, 2006. gadā apprecējās ar Nīderlandes pilsoni (turpmāk tekstā – “atsauces persona O”). Viņš paziņoja, ka no 2007. gada līdz 2010. gada aprīlim esot dzīvojis Spānijā. No Malagas (Spānija) pašvaldības iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka O. k-gs un atsauces persona O kopš 2009. gada 7. augusta esot bijuši reģistrēti šajā pašvaldībā vienā un tajā pašā adresē. Turklāt O. k-gs ir iesniedzis līdz 2014. gada 20. septembrim derīgu uzturēšanās dokumentu, no kura izriet, ka viņš uzturējās Spānijā kā Savienības pilsoņa ģimenes loceklis.
- 15 Saskaņā ar atsauces personas O paziņojumiem viņa laikposmā no 2007. gada līdz 2010. gada aprīlim divus mēnešus dzīvoja pie O. k-ga Spānijā, bet, tā kā viņa tur nevarēja atrast darbu, atgriezās Nīderlandē. Tomēr atsauces persona O šajā pašā laikposmā brīvdienas regulāri pavadīja Spānijā pie O. k-ga.
- 16 Kopš 2010. gada 1. jūlija O. k-gs ir reģistrēts Nīderlandes iedzīvotāju reģistrā kā persona, kas dzīvo tajā pašā adresē, kur atsauces persona O.
- 17 Ar 2010. gada 15. novembra lēmumu *Minister* noraidīja O. k-ga pieteikumu saņemt uzturēšanās dokumentu, kas ir paredzēts Ārvalstnieku likuma 9. panta 1. punktā. Ar 2011. gada 21. marta lēmumu tas par nepamatotu atzina sūdzību, ko O. k-gs bija iesniedzis par šo noraidošo lēmumu.
- 18 Ar 2011. gada 7. jūlija spriedumu *Rechtbank 's-Gravenhage* [Hāgas apgabaltiesa] kā nepamatotu noraidīja prasību, ko O. k-gs bija iesniedzis par 2011. gada 21. marta lēmumu.
- 19 O. k-gs par šo spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.

B. k-ga situācija

- 20 B. k-gs, kas ir Marokas pilsonis, paziņoja, ka no 2002. gada decembra vairākus gadus Nīderlandē ir dzīvojis kopā ar savu partneri (turpmāk tekstā – “atsauces persona B”), kas ir Nīderlandes pilsone.
- 21 Ar 2005. gada 14. oktobra lēmumu B. k-gs tika atzīts par nevēlamu personu Nīderlandes teritorijā saistībā ar viņa notiesāšanu ar brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem par viltotas pasas izmantošanu. Pēc tam B. k-gs iekārtojās uz dzīvi Retijā [*Retie*] (Beļģija), dzīvoklī, ko atsauces persona B īrēja laikposmā no 2005. gada oktobra līdz 2007. gada maijam. Atsauces persona B apgalvoja, ka šajā laikposmā tur uzturējusies katru nedēļas nogali.
- 22 2007. gada aprīlī B. k-gs atgriezās Marokā, jo pēc 2005. gada 14. oktobra lēmuma viņam tika atteikta uzturēšanās Beļģijā.
- 23 2007. gada 31. jūlijā B. k-gs un atsauces persona B apprecējās. 2008. gada 30. decembrī viņš lūdza atcelt minēto lēmumu par viņa pasludināšanu par nevēlamu personu. Ar 2009. gada 16. marta lēmumu *Minister* šo lēmumu atsauca.
- 24 2009. gada jūnijā B. k-gs iekārtojās uz dzīvi Nīderlandē pie atsauces personas B.
- 25 Ar 2009. gada 30. oktobra lēmumu *Staatssecretaris van Justitie* (valsts tieslietu sekretārs) noraidīja B. k-ga prasību izsniegt viņam uzturēšanās dokumentu. Ar 2010. gada 19. marta lēmumu *Minister* par nepamatotu atzina sūdzību, ko B. k-gs bija iesniedzis par šo noraidošo lēmumu.

- 26 Ar 2010. gada 11. novembra spriedumu *Rechtbank 's-Gravenhage* apmierināja prasību, ko B. k-gs bija iesniedzis par minēto 2010. gada 19. marta lēmumu, atcēla to un lika *Minister* pieņemt jaunu lēmumu, ņemot vērā šajā spriedumā izklāstītos apsvērumus.
- 27 Līdz ar to *Minister* par minēto spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.

Prejudiciālie jautājumi

- 28 Tā kā O. un B. k-gi bija Savienības pilsoņa ģimenes locekļi Direktīvas 2004/38 2. panta 2. punkta izpratnē datumos, kuros tika pieņemti lēmumi, ar kuriem tika noraidīti viņu attiecīgie lūgumi izsniegt uzturēšanās dokumentus, iesniedzējtiesa vispirms vēlas noskaidrot, vai šī direktīva viņiem piešķir uzturēšanās tiesības dalībvalstī, kuras pilsonība ir šiem pilsoņiem.
- 29 Iesniedzējtiesa uzskata, ka ir saprotams, ka ar frāzi “pārceļas uz dzīvi” Direktīvas 2004/38 3. panta 1. punkta nozīmē ir jāsaprot pārcelšanās uz dzīvi, bez iekārtošanās uz dzīvi dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība ir minētajiem pilsoņiem, un atgriešanos tajā. Tāpat ir saprotams, ka ar frāzi “pārceļas kopā ar tiem” šī paša 3. panta 1. punkta nozīmē ir jāsaprot došanās pie Savienības pilsoņa uz viņa pilsonības dalībvalsti. Tomēr iesniedzējtiesa konstatē, ka citas šīs pašas direktīvas tiesību normas, it īpaši 6. panta 1. punkts un 7. panta 1. un 2. punkts, šķiet, izslēdz šādu interpretāciju, jo tajos skaidri ir minēta “cita dalībvalsts” un “uzņēmēja dalībvalsts” kā dalībvalsts, kurā var lūgt piešķirt uzturēšanās tiesības. 2011. gada 5. maija spriedumā lietā C-434/09 *McCarthy* (Krājums, I-3375. lpp.) ir apstiprināts, ka minētais 6. un 7. pants reglamentē Savienības pilsoņa juridisko situāciju dalībvalstī, kuras pilsonības tam nav.
- 30 Pēc tam iesniedzējtiesa atgādina, ka no 1992. gada 7. jūlija sprieduma lietā C-370/90 *Singh* (*Recueil*, I-4265. lpp.) un no 2007. gada 11. decembra sprieduma lietā C-291/05 *Eind* (Krājums, I-10719. lpp.) izriet, ka dalībvalsts valstspiederīgā, kas ir izmantojis tiesības brīvi pārvietoties, laulātajam, kad minētais valstspiederīgais atgriežas savā izcelsmes valstī, ir jābūt vismaz tādām pašām iecelošanas un uzturēšanās tiesībām kā tās, kas tam ir atzītas Savienības tiesībās, ja attiecīgais Savienības pilsonis izvēlētos iecelt un uzturēties citā dalībvalstī. Tomēr šī tiesa pauž šaubas par to, vai šī judikatūra ir piemērojama tādās situācijās, kādas ir aplūkotas pamatlietā. Tā šajā ziņā uzsver, ka pretēji strīdiem, par kuriem tika taisīti iepriekš minētie spriedumi lietā *Singh* un lietā *Eind*, Savienības pilsoņi, par kuriem ir runa pamatlietās, uzturējās uzņēmējā dalībvalstī nevis kā darba ņēmēji, bet kā Savienības pilsoņi atbilstoši LESD 21. panta 1. punktam un kā pakalpojumu saņēmēji LESD 56. panta nozīmē.
- 31 Visbeidzot gadījumā, ja judikatūra, kas ir iedibināta ar iepriekš minētajiem spriedumiem lietā *Singh* un lietā *Eind*, būtu piemērojama tādās situācijās, kādas ir aplūkotas pamatlietā, iesniedzējtiesa vaicā, kādā mērā būtu nepieciešams, ka Savienības pilsoņa uzturēšanās dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība tam ir, ir bijusi noteiktu minimālo laiku, lai pēc šī pilsoņa atgriešanās viņa pilsonības dalībvalstī viņa ģimenes loceklim, kas ir trešās valsts valstspiederīgais, tiktu piešķirtas tiesības uzturēties šajā pēdējā minētajā dalībvalstī. Strīdā, kas ir saistīts ar B. k-gu, iesniedzējtiesa arī vēlas noskaidrot, vai šī pēdējā minētā tiesības uzturēties Nīderlandē saskaņā ar Direktīvu 2004/38 ietekmē apstākļi, ka viņš ir pārcēlies uz dzīvi pie atsauces personas B viņas pilsonības dalībvalstī tikai vairāk nekā divus gadus pēc tās atgriešanās šajā valstī.

32 Šajos apstākļos *Raad van State* [Valsts Padome] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, no kuriem trīs pirmie ir formulēti identiski saistībā ar O. un B. gadījumiem un tikai ceturtais jautājums attiecas uz pēdējo minēto:

- “1) Vai [Direktīva 2004/38] attiecībā uz Savienības pilsoņa ģimenes locekļu, trešās valsts valstspiederīgo, uzturēšanās tiesību nosacījumiem ir jāpiemēro pēc analogijas, tāpat kā [iepriekš minētajos] spriedumos lietā [...] *Singh* [...] un lietā *Eind* [...], ja Savienības pilsonis atgriežas savas pilsonības dalībvalstī pēc tam, kad ir uzturējies citā dalībvalstī gan LESD 21. panta 1. punkta izpratnē, gan kā pakalpojumu saņēmējs LESD 56. panta izpratnē?
- 2) [Ja atbilde ir apstiprinoša] – vai pastāv nosacījums, ka Savienības pilsonim bija jāuzturas citā dalībvalstī noteiktu minimālo laikposmu, lai pēc Savienības pilsoņa atgriešanās savas pilsonības dalībvalstī viņa ģimenes loceklim, trešās valsts pilsonim, būtu uzturēšanās tiesības šajā dalībvalstī?
- 3) [Ja atbilde uz otro jautājumu ir apstiprinoša] – vai šis nosacījums var tikt izpildīts, ja uzturēšanās citā dalībvalstī bija nevis nepārtraukta, bet bieža uzturēšanās, kā, piemēram, iknedēļas uzturēšanās nedēļas nogalēs vai uzturēšanās regulāru apciemojumu veidā?
- 4) Ja starp Savienības pilsoņa atgriešanos savas pilsonības dalībvalstī un ģimenes locekļa, kuram ir trešās valsts pilsonība, ierašanos šajā dalībvalstī ir ievērojams starplaiks, vai ģimenes locekļa, trešās valsts pilsoņa, varbūtējās Savienības tiesību aktos paredzētās uzturēšanās tiesības šīs [ar B. k-gu saistītās] lietas apstākļos ir zaudētas?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo līdz trešo jautājumu

- 33 Ar pirmo līdz trešo jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2004/38 noteikumi un LESD 21. panta 1. punkts ir interpretējami tādējādi, ka tie nepieļauj, ka dalībvalsts atsaka uzturēšanās tiesības trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir Savienības pilsoņa, kurš ir minētās dalībvalsts pilsonis, ģimenes loceklis, šim pilsonim atgriežoties šajā pašā dalībvalstī, ja minētais pilsonis pirms savas atgriešanās ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos saskaņā ar LESD 21. panta 1. punktu, uzturoties citā dalībvalstī kopā ar savu attiecīgo ģimenes locekli tikai kā Savienības pilsonis, un apstiprinošas atbildes gadījumā, kādi ir šo uzturēšanās tiesību piešķiršanas nosacījumi.
- 34 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar LESD 21. panta 1. punktu ikvienam “Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus”.
- 35 Saistībā ar Direktīvu 2004/38 Tiesai jau ir bijusi iespēja konstatēt, ka tajā ir paredzēts veicināt pamata un individuālās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, kuras Savienības pilsoņiem tieši piešķir LESD 21. panta 1. punkts, un ka šīs direktīvas mērķis ir pastiprināt šīs tiesības (šajā ziņā skat. 2008. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-127/08 *Metock* u.c., Krājums, I-6241. lpp., 59. un 82. punkts; 2010. gada 7. oktobra spriedumu lietā C-162/09 *Lassal*, Krājums, I-9217. lpp., 30. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *McCarthy*, 28. punkts).
- 36 LESD 21. panta 1. punkts un Direktīvas 2004/38 noteikumi nepiešķir nekādas autonomas tiesības trešo valstu valstspiederīgajiem (šajā ziņā skat. 2012. gada 8. novembra spriedumu lietā C-40/11 *Iida*, 66. punkts, kā arī 2013. gada 8. maija spriedumu lietā C-87/12 *Ymeraga* un *Ymeraga-Tafarshiku*, 34. punkts). Iespējamās tiesības, kas šādiem valstspiederīgajiem ir piešķirtas Savienības tiesību normās par Savienības pilsonību, ir tiesības, kuras ir atvasinātas no pārvietošanās brīvības, ko īsteno Savienības

pilsonis (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Iida*, 67. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Ymeraga* un *Ymeraga-Tafarshiku*, 35. punkts, kā arī 2013. gada 10. oktobra spriedumu lietā C-86/12 *Alokpa* u.c., 22. punkts).

- 37 Taču no Direktīvas 2004/38 noteikumu gramatiskās, sistēmiskās un teleoloģiskās interpretācijas izriet, ka tie neļauj pamatot trešo valstu valstspiederīgo, kas ir Savienības pilsoņa ģimenes locekļi, atvasinātās uzturēšanās tiesības šī pilsoņa pilsonības dalībvalstī.
- 38 Minētās direktīvas 3. panta 1. punktā kā tajā piešķirto “tiesību subjekti” ir definēti “visi Savienības pilsoņi, kas pārceļas uz dzīvi vai uzturas dalībvalstī, kurai tie nav valstiski piederīgi, un viņu ģimenes locekļi atbilstīgi 2. panta 2. punkta definīcijai, kuri tos pavada vai pārceļas kopā ar tiem”.
- 39 Tādējādi Direktīvā 2004/38 trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ir Savienības pilsoņa ģimenes locekļi, šīs direktīvas 2. panta 2. punkta nozīmē atvasinātās uzturēšanās tiesības ir paredzētas tikai tad, ja pēdējais minētais ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, iekārtojoties uz dzīvi dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība viņam ir (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Metock* u.c., 73. punkts; 2011. gada 15. novembra spriedumu lietā C-256/11 *Dereci* u.c., Krājums, I-11315. lpp., 56. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Iida*, 51. punkts, kā arī 2012. gada 6. decembra spriedumu apvienotajās lietās C-356/11 un C-357/11 O. u.c., 41. punkts).
- 40 Citās Direktīvas 2004/38 tiesību normās, it īpaši 6. pantā, 7. panta 1. un 2. punktā un 16. panta 1. un 2. punktā ir minētas Savienības pilsoņa uzturēšanās tiesības un viņa ģimenes locekļu atvasinātās uzturēšanās tiesības gan “citā dalībvalstī”, gan “uzņēmējā dalībvalstī” un tādējādi ir apstiprināts, ka trešās valsts valstspiederīgais, kas ir Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, nevar, pamatojoties uz šo direktīvu, atsaukties uz atvasinātajām uzturēšanās tiesībām dalībvalstī, kuras pilsonība ir šim pilsonim (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *McCarthy*, 37. punkts, un lietā *Iida*, 64. punkts).
- 41 Runājot par Direktīvas 2004/38 noteikumu teleoloģisko interpretāciju, ir jāatgādina, ka, lai gan tās mērķis tiešām ir atvieglot un sekmēt pamata un individuālo tiesību brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, kas tieši ir piešķirtas katram Savienības pilsonim, īstenošanu, atliek secināt, ka tās priekšmets, kā izriet no tās 1. panta a) punkta, attiecas uz šo tiesību īstenošanas nosacījumiem (iepriekš minētais spriedums lietā *McCarthy*, 33. punkts).
- 42 Tā kā saskaņā ar starptautisko tiesību principu valsts nevar atteikt pati saviem pilsoņiem tiesības iebraukt tās teritorijā un tajā palikt, Direktīvas 2004/38 vienīgais mērķis ir reglamentēt Savienības pilsoņa ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumus dalībvalstīs, kas nav tā, kuras pilsonis viņš ir (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *McCarthy*, 29. punkts).
- 43 Šajos apstākļos, un ņemot vērā to, kas tika atgādināts šī sprieduma 36. punktā, minētās direktīvas mērķis nav arī piešķirt atvasinātās uzturēšanās tiesības trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, kurš uzturas savas pilsonības dalībvalstī.
- 44 Tā kā trešās valsts valstspiederīgie, kas atrodas tādās situācijās kā tās, kādās atrodas O. un B. k-gi, pamatojoties uz Direktīvas 2004/38 noteikumiem nevar izmantot atvasinātās tiesības uzturēties dalībvalstī, kuras pilsonība ir katrai viņu atsaucēs personai, ir jāpārbauda, vai atvasinātās uzturēšanās tiesības attiecīgā gadījumā var būt pamatotas ar LESD 21. panta 1. punktu.
- 45 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka minēto atvasināto uzturēšanās tiesību mērķis un pamatojums ir balstīts uz konstatējumu, ka atteikums atzīt šādas tiesības var apdraudēt Savienības pilsoņa pārvietošanās brīvību, atturot viņu īstenot savas tiesības ieceļot un uzturēties uzņēmējā dalībvalstī (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Iida*, 68. punkts; lietā *Ymeraga* un *Ymeraga-Tafarshiku*, 35. punkts, kā arī lietā *Alokpa* u.c., 22. punkts).

- 46 Tādējādi Tiesa ir atzinusi, ka, ja Savienības pilsonis kopā ar kādu savu ģimenes locekli, kas ir trešās valsts valstspiederīgais, ir uzturējies dalībvalstī, kas nav tā pilsonības dalībvalsts, laikposmā, kas attiecīgi pārsniedz divus ar pusi gadus un vienu ar pusi gadu, un tajā ir veicis algotu darbu, šim trešās valsts valstspiederīgajam, šim Savienības pilsonim atgriežoties dalībvalstī, kuras pilsonība viņam ir, saskaņā ar Savienības tiesībām ir jābūt atvasinātajām tiesībām uzturēties pēdējā minētajā valstī (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Singh*, 25. punkts, un lietā *Eind*, 45. punkts). Ja šim trešās valsts valstspiederīgajam šādu tiesību nebūtu, darba ņēmējs – Savienības pilsonis – varētu tikt atturēts pamest dalībvalstī, kuras pilsonis viņš ir, lai strādātu algotu darbu citas dalībvalsts teritorijā, vienkāršas iespējamības dēļ, ka šis darba ņēmējs pēc atgriešanās izcelsmes dalībvalstī nevarēs turpināt ģimenes dzīvi, kas, iespējams, uzņēmējā dalībvalstī ir uzsākta, apprecoties vai apvienojoties ar ģimeni (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Eind*, 35. un 36. punkts, kā arī lietā *Iida*, 70. punkts).
- 47 Tādējādi šķērslis darba ņēmējam izbraukt no savas pilsonības dalībvalsts, uz ko ir norādīts iepriekš minētajos spriedumos lietā *Singh* un lietā *Eind*, izriet no atteikuma, šim darba ņēmējam atgriežoties savas izcelsmes dalībvalstī, piešķirt atvasinātās uzturēšanās tiesības minētā darba ņēmēja ģimenes locekļiem, kas ir trešās valsts valstspiederīgie, ja pēdējais minētais ar viņiem ir uzturējies uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar Savienības tiesībām un ievērojot tās.
- 48 Tādējādi ir jāpārbauda, vai ar minētajiem spriedumiem izveidoto judikatūru ir paredzēts vispārīgi piemērot Savienības pilsoņa ģimenes locekļiem, kas, izmantojot tiesības, kuras viņiem ir piešķirtas LESD 21. panta 1. punktā, ir uzturējušies dalībvalstī, kas nav tā, kuras valstspiederīgie tie ir, pirms atgriešanās savas pilsonības dalībvalstī.
- 49 Tā tas patiešām ir. Tas, ka, Savienības pilsonim atgriežoties dalībvalstī, kuras pilsonība viņam ir, atvasinātās uzturēšanās tiesības tiek piešķirtas trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir šī Savienības pilsoņa ģimenes loceklis un ar ko pēdējais minētais tikai kā Savienības pilsonis saskaņā ar Savienības tiesībām, un ievērojot tās, ir uzturējies kopā uzņēmējā dalībvalstī, ir vērsts uz to, lai novērstu šāda paša veida šķērslis izbraukšanai no izcelsmes dalībvalsts kā tas, kas ir minēts šī sprieduma 47. punktā, minētajam pilsonim garantējot iespēju šajā pēdējā minētajā dalībvalstī turpināt ģimenes dzīvi, ko viņš bija uzsācis vai nostiprinājis uzņēmējā dalībvalstī.
- 50 Runājot par nosacījumiem, ar kādiem, Savienības pilsonim atgriežoties savas pilsonības dalībvalstī, atvasinātās uzturēšanās tiesības, pamatojoties uz LESD 21. panta 1. punktu, tiek piešķirtas trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir šī Savienības pilsoņa ģimenes loceklis un ar ko pēdējais minētais tikai kā Savienības pilsonis ir uzturējies uzņēmējā dalībvalstī, tie principā nevar būt stingrāki kā tie, kuri Direktīvā 2004/38 ir paredzēti šādu uzturēšanās tiesību piešķiršanai trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, kurš ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, iekārtojoties uz dzīvi dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība viņam ir. Pat ja Direktīva 2004/38 neattiecas uz šādu atgriešanās gadījumu, tā pēc analogijas ir jāpiemēro saistībā ar Savienības pilsoņa uzturēšanās nosacījumiem dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība viņam ir, ņemot vērā, ka abos gadījumos Savienības pilsonis ir atsauces persona, lai trešās valsts valstspiederīgais, kas ir šī Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, varētu iegūt atvasinātās uzturēšanās tiesības.
- 51 Tāds šķērslis kā tas, par ko ir atgādināts šī sprieduma 47. punktā, radies tikai tad, ja Savienības pilsoņa uzturēšanās uzņēmējā dalībvalstī ir pietiekami faktiska, lai viņš varētu izveidot vai nostiprināt ģimenes dzīvi šajā dalībvalstī. Tādējādi LESD 21. panta 1. punkts neprasa, lai jebkāda Savienības pilsoņa uzturēšanās uzņēmējā dalībvalstī kopā ar viņa ģimenes locekli, kas ir trešās valsts valstspiederīgais, noteikti izraisītu atvasināto uzturēšanās tiesību piešķiršanu šim ģimenes loceklim dalībvalstī, kuras pilsonība ir šim pilsonim brīdī, kad viņš atgriežas šajā dalībvalstī.
- 52 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Savienības pilsonis, kas īsteno tiesības, kuras viņam ir piešķirtas Direktīvas 2004/38 6. panta 1. punktā, nav paredzējis apmesties uz dzīvi uzņēmējā dalībvalstī tādā veidā, kas būtu labvēlīgs ģimenes dzīves izveidošanai vai nostiprināšanai šajā pēdējā minētajā

dalībvalstī. Šajos apstākļos atteikums, šim pilsonim atgriežoties savā izcelsmes dalībvalstī, piešķirt atvasinātās uzturēšanās tiesības minētā pilsoņa ģimenes locekļiem, kas ir trešās valsts valstspiederīgie, neatturēs šādu pilsoni īstenot tiesības, kas viņam izriet no minētā 6. panta.

- 53 Savukārt tāds šķērslis, kāds ir minēts šī sprieduma 47. punktā, varētu rasties tad, ja Savienības pilsonis ir paredzējis izmantot tiesības, kas viņam izriet no Direktīvas 2004/38 7. panta 1. punkta. Uzturēšanās uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar minētās direktīvas 7. panta 1. punktā ietvertajiem nosacījumiem, un ievērojot tos, principā liecina par Savienības pilsoņa apmešanos uz dzīvi un tādējādi par uzturēšanās faktiskumu šajā pēdējā minētajā dalībvalstī un tas var notikt vienlaikus ar ģimenes dzīves izveidošanos vai nostiprināšanos šajā dalībvalstī.
- 54 Taču, ja, Savienības pilsonim, faktiski uzturoties uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar Direktīvas 2004/38 7. panta 1. un 2. punktā ietvertajiem nosacījumiem, un ievērojot tos, ģimenes dzīve ir izveidojusies vai nostiprinājusies šajā pēdējā minētajā dalībvalstī, to tiesību lietderīgā iedarbība, kas attiecīgajam Savienības pilsonim izriet no LESD 21. panta 1. punkta, prasa, lai šī pilsoņa ģimenes dzīve uzņēmējā dalībvalstī varētu tikt turpināta, viņam atgriežoties dalībvalstī, kuras pilsonība viņam ir, piešķirot atvasinātās uzturēšanās tiesības attiecīgajam ģimenes loceklim, kas ir trešās valsts valstspiederīgais. Šādu atvasināto uzturēšanās tiesību neesamības gadījumā šis Savienības pilsonis varētu tikt atturēts pamest dalībvalstī, kuras pilsonis viņš ir, lai saskaņā ar LESD 21. panta 1. punktu īstenotu savas tiesības uzturēties citā dalībvalstī, tādēļ, ka viņš nav pārliecināts, ka izcelsmes dalībvalstī kopā ar saviem tuvujiem radniekiem varēs turpināt ģimenes dzīvi, kas tādējādi ir izveidota vai nostiprināta uzņēmējā dalībvalstī (šajā ziņā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Eind*, 35. un 36. punkts, kā arī lietā *Iida*, 70. punkts).
- 55 Vēl jo vairāk LESD 21. panta 1. punkta lietderīgā iedarbība prasa, lai Savienības pilsonis, atgriežoties dalībvalstī, kuras pilsonība viņam ir, varētu turpināt ģimenes dzīvi, kas viņam bija izveidojusies uzņēmējā dalībvalstī, ja šis pilsonis un attiecīgais viņa ģimenes loceklis, kas ir trešās valsts valstspiederīgais, šajā pēdējā minētajā dalībvalstī ir ieguvuši pastāvīgas uzturēšanās tiesības attiecīgi saskaņā ar Direktīvas 2004/38 16. panta 1. un 2. punktu.
- 56 Tādējādi Savienības pilsoņa un viņa ģimenes locekļa, kas ir trešās valsts valstspiederīgais, faktiska uzturēšanās uzņēmējā dalībvalstī attiecīgi saskaņā ar Direktīvas 2004/38 7. panta 1. un 2. punktā vai 16. panta 1. un 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, un ievērojot tos, Savienības pilsonim atgriežoties dalībvalstī, kuras pilsonība viņam ir, pamatojoties uz LESD 21. panta 1. punktu, rada atvasinātās uzturēšanās tiesības trešās valsts valstspiederīgajam, ar kuru minētais pilsonis ir veidojis ģimenes dzīvi uzņēmējā dalībvalstī.
- 57 Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai atsauces personas O un B, kas ir Savienības pilsones, ir iekārtojušās uz dzīvi un tādējādi faktiski ir uzturējušās uzņēmējā dalībvalstī un vai, ņemot vērā ģimenes dzīvi saistībā ar minēto faktisko uzturēšanos, O. un B. k-jiem bija atvasinātās tiesības uzturēties uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar Direktīvas 2004/38 7. panta 2. punktu vai 16. panta 2. punktu, un ievērojot tos.
- 58 Jāpiebilst, ka Savienības tiesību normu piemērošanu nevar paplašināt, lai tā attiektos arī uz ļaunprātīgu rīcību (šajā ziņā skat. 2000. gada 14. decembra spriedumu lietā C-110/99 *Emsland-Stärke*, *Recueil*, I-11569. lpp., 51. punkts, un 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā C-303/08 *Bozkurt*, Krājums, I-13445. lpp., 47. punkts), zinot, ka, lai pierādītu šādu rīcību, ir nepieciešams, pirmkārt, objektīvu apstākļu kopums, no kura izriet, ka, lai gan Savienības tiesiskajā regulējumā paredzētie nosacījumi formāli ir ievēroti, šajā tiesiskajā regulējumā izvirzītais mērķis nav sasniegts un, otrkārt, subjektīvs elements, ko veido vēlme iegūt priekšrocību, kura izriet no Savienības tiesiskā regulējuma, mākslīgi radot apstākļus, kas ir vajadzīgi tās iegūšanai (2012. gada 16. oktobra spriedums lietā C-364/10 *Ungārija/Slovākija*, 58. punkts).

- 59 Runājot par to, vai dažādu īstermiņa uzturēšanos uzņēmējā dalībvalstī kumulatīvā iedarbība var radīt atvasinātās uzturēšanās tiesības Savienības pilsoņa ģimenes loceklim, kas ir trešās valsts valstspiederīgais, šim pilsonim atgriežoties dalībvalstī, kuras pilsonība viņam ir, ir jāatgādina, ka tikai uzturēšanās, kas atbilst Direktīvas 2004/38 7. panta 1. un 2. punktā vai 16. panta 1. un 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, var radīt šādas uzturēšanās tiesības. Šajā ziņā īstermiņa uzturēšanās, piemēram, nedēļas nogalēs vai brīvdienās, kas ir pavadītas dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība ir šim pilsonim, pat aplūkotas kopā, ietilpst Direktīvas 2004/38 6. panta piemērošanas jomā un neatbilst minētajiem nosacījumiem.
- 60 Runājot par situāciju, kādā atrodas O. k-gs, kam, kā tas izriet no iesniedzējtiesas lēmuma, ir uzturēšanās atļauja saskaņā ar Direktīvas 2004/38 10. pantu kā Savienības pilsoņa ģimenes loceklim, ir jāatgādina, ka Savienības tiesības neliek tās dalībvalsts iestādēm, kuras pilsonība ir attiecīgajam Savienības pilsonim, atzīt trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir šī pilsoņa ģimenes loceklis, atvasinātās uzturēšanās tiesības tikai tāpēc vien, ka uzņēmējā dalībvalstī šim valstspiederīgajam bija šāda derīga uzturēšanās atļauja (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Eind*, 26. punkts). Uzturēšanās atļauja, kas ir izsniegta saskaņā ar Direktīvas 2004/38 10. pantu, ir deklaratīva un tā nerada tiesības (skat. 2011. gada 21. jūlija spriedumu lietā *C-325/09 Dias*, Krājums, I-6387. lpp., 49. punkts).
- 61 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo līdz trešo jautājumu ir jāatbild, ka LESD 21. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka situācijā, kurā Savienības pilsonis ir izveidojis vai nostiprinājis ģimenes dzīvi ar trešās valsts valstspiederīgo, ņemot vērā faktisku uzturēšanos saskaņā ar Direktīvas 2004/38 7. panta 1. un 2. punktā vai 16. panta 1. un 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, un ievērojot tos dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība viņam ir, šīs pašas direktīvas noteikumi ir piemērojami pēc analogijas tad, ja minētais Savienības pilsonis kopā ar savu attiecīgo ģimenes locekli atgriežas savā izcelsmes dalībvalstī. Tādējādi nosacījumi atvasināto uzturēšanās tiesību piešķiršanai trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir šī Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, šī pilsoņa izcelsmes dalībvalstī principā nedrīkstētu būt stingrāki kā tie, kas ir paredzēti minētajā direktīvā, lai piešķirtu atvasinātās uzturēšanās tiesības trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir tāda Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, kurš ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, iekārtojoties uz dzīvi dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība viņam ir.

Par ceturto jautājumu

- 62 Kā tas izriet no šī sprieduma 21.–23. punkta, B. k-gs Savienības pilsoņa ģimenes locekļa statusu Direktīvas 2004/38 2. panta 2. punkta nozīmē ieguva brīdī, kas bija pēc atsaucis personas B uzturēšanās uzņēmējā dalībvalstī.
- 63 Taču trešās valsts valstspiederīgais, kam vismaz daļā no viņa uzturēšanās laika uzņēmējā dalībvalstī nebija ģimenes locekļa statusa Direktīvas 2004/38 2. panta 2. punkta nozīmē, šajā dalībvalstī nevarēja saņemt atvasinātās uzturēšanās tiesības saskaņā ar Direktīvas 2004/38 7. panta 2. punktu vai 16. panta 2. punktu. Šajos apstākļos šis trešās valsts valstspiederīgais arī nevar pamatoties uz LESD 21. panta 1. punktu, lai iegūtu atvasinātās uzturēšanās tiesības, attiecīgajam Savienības pilsonim atgriežoties dalībvalstī, kuras pilsonība viņam ir.
- 64 Tādējādi uz ceturto jautājumu atbilde vairs nav jāsniedz.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 65 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

LESD 21. panta 1. punkts ir interpretējams tādējādi, ka situācijā, kurā Savienības pilsonis ir izveidojis vai nostiprinājis ģimenes dzīvi ar trešās valsts valstspiederīgo, ņemot vērā faktisku uzturēšanos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, 7. panta 1. un 2. punktā vai 16. panta 1. un 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, un ievērojot tos dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība viņam ir, šīs pašas direktīvas noteikumi ir piemērojami pēc analogijas tad, ja minētais Savienības pilsonis kopā ar savu attiecīgo ģimenes locekli atgriežas savā izcelsmes dalībvalstī. Tādējādi nosacījumi atvasināto uzturēšanās tiesību piešķiršanai trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir šī Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, šī pilsoņa izcelsmes dalībvalstī principā nedrīkstētu būt stingrāki kā tie, kas ir paredzēti minētajā direktīvā, lai piešķirtu atvasinātās uzturēšanās tiesības trešās valsts valstspiederīgajam, kas ir tāda Savienības pilsoņa ģimenes loceklis, kurš ir izmantojis savas tiesības uz brīvu pārvietošanos, iekārtojoties uz dzīvi dalībvalstī, kas nav tā, kuras pilsonība viņam ir.

[Paraksti]